

هه موو سالیك فرمیسك لهه روژهدا نووی دهبیتهوه

به یامنیری کوردستان

ئه مرۆ گه لی کورد یادی گه ره ترین کاره ساتی کیمیا بارانی هه لبعه ی شههید ده کاتهوه ئه روژه که تیدا رژیمی فاشستی به غدا گه ره ترین تاوانی نامرۆبی ته نام دا له روژی ۱۶/۳/۱۹۸۸، تهویش کیمیا بارانی شاری هه لبعه بوو که بوو به هۆی له ناوچونی زیاتر له پینچ ههزار کهسی که هه یج تاوانیکیان نه بوو ته نها که کوردن روژه ی کوردن، \\\ به لئ ته مرۆ دوا ی پانزه سال له شاری سلیمانی دا له چند شوینی جیا جیا یادی ته م بۆ نه یه کرایه وه، سه ر له به یانی ته مرۆ به ئماده بوونی سه روکی ته نجومه نی وه زیرانی حکومه تی هه ری می سلیمانی به وه کاله ت به ری ز نر مین عوسمان ته ندامانی مه کته بی ساسی به کیتی نیشتمانی کوردستان و زه حه مت کیشان و حیزبی شیوعی کوردستان و سه کرتیری حیزبی سوشیالیست - دیموکرات ی کوردستان چه ندین کهس و کاری شههیدانی کاره ساتی کیمیا بارانی هه لبعه سه ره تا خوله یه ک سه رجهم ئماده بووان دقیقه یه ک وه ستان بۆ شههیدانی هه لبعه و سه رجهم شههیدانی ریگای نازادی دواتر به ری ز نر مین عوسمان وه تاری حکومه تی هه ری می خوینده وه پاشان چند سه رو دیکی نیشتمانی وه ترا دواتر به ری ز محم دی حاجی محم ود وه تاری هاوپه یانی پیشکه ش کرد دواتر به ری ز حامیدی حاجی خالید وه تاری ده زگای شههیدانی شۆرشه گه لی کوردستانی پیشکه ش کرد پاشان وه تاری کهس و کاری شههیدانی هه لبعه خویندرا یه وه له لایهن که سیکی شههیدان... هه ر ته مرۆ به یانی له به ره ده رک ی سه رادا که سه نتری شاری سلیمانی ده کات خه لکی به مانشی تی موسیقی وه زا ره تی کار وباری پیشمه رگه دقیقه یه ک وه ستان ها توو چو ویش له شاردا وه ستا... .

هه ر ته مرۆ به م بۆ نه یه وه له کات ژمی ری (۳:۳۰) دوا ی نیوه رو به کاتی زه ستانه ی عیراق له ته مننه سه ره که پیشانه که یه ک کرایه وه که چند نمایشی جیا جیا ی گرت خزی له به ره مه مه کانی ته لفزیونی خاک دا نمایشیکی فیلمی بۆ ماوه ی حه وت دقیقه فرمیسکی کهس و کاری شههیدان و جه ماوه ری ئماده بوونی رژی ت و ره ده وه ره ده هه لبعه باسی له خزی ده کرد به باشم زانی چا وه م به که ویت به به ری ز تافگه محم ده کوه پیشکه ش کری ته و نمایشه... .

* سه ره تا ده ست خو شی لی ده که م بۆ ته م نمایشه که له ژیر ناویشانی (خه ونیک بۆ هه لبعه) - سو پاس ته م کاره نا تو انین پی ی به لئ به رنامه یه کی تایبه ته یا خۆد نا وه ی بنیین ئیشیکی دیکومینتاری یه ته مه تیگه لیه که سینا روه که ی شو ان عه توف نوو سیویه تی من وه ک پیشکه شه کهر و کاری نو اند کار م کرده

* ته م به ره مه تیا له به ره مه مه کانی ته لفزیونی خاکه ؟

- به لی

* له مرۆدا فرمیسک له هه موو سالی کدا نووی ده بیته وه به ری زت چی ده لیت بۆ هه لبعه

- من ته و کاره م به سه بۆ هه لبعه ی بلیم که بلیم ته وه نه شیرینی له دل مه

هه ر له ته مننه سه ره که که بوو شوینه واری بیر کرده وه ی نازاره کانی گه لی کورد چا ومان به به ری ز مامۆستا عومه ر شیره مه ری سه کرتیری به کیتی مامۆستایانی حکومه تی سلیمانی که وت

* هه موو سالی ک له م روژدا یادی هه لبعه ده که ی نه وه به ری زت وه ک که سیکی هه لبعه یی و که سایه تی ناسرا و چی ده لیت ؟

- من و بازم ته م سال فرمیسکه کان زیاتر بوون چونکه یاده که گرینگی زیاتری پیدرا وه ته و مندالانه ی یان ته و لاوانه که له وسه رده مه مندال بوون ئیستا به گهرمی باوشی بۆ ده گرت چونکه ته م دیکومینتی که دکریته به رده می وریای ده کاته وه رژیمی به عسی پی رسوا ده کات ته م یاده وه له نه وه ی نووی ده کات که ته و رژیمه چند درنده بووه به رامبه ر خه لکی کوردستان و مرۆ ژ ئیره (ته مننه سه ره که) و هه لبعه و ته نفال باشترین به لگه یه بۆ رسوا کردنی رژیمی به عس و ئیدانه کردنی بۆ ته وه ی هه موو خه لکی دونه ی بینه ئیره تا بزنان چند ته م رژیمه فاشسته و درنده یه، پی م وایه سالیکی تر به نازادی فره وانتر بیری ته م یاده ده که ی نه وه

چونکه ئیجماعیکی دوهلی ههیه بۆ روخاندنی ئەم رژیمة خەلکی کوردستان و خەلکی هەلبەجە بەتایبەتی چاوه‌ڕێی ئەو رۆژه گەشه دەکەن

* بەلام ئیستا مەترسی یەک ههیه له ناو خەلکدا که هەلبەجە دووبارە بێتتەوه هەتا چەند ئەم مەترسی یە چارەسەر کراوه ؟

- پێم وابە کاری چاک کراوه له کاتی هەلبەجەدا کورد هیچ زانیاریهکی نەبوو سەبارەت بە چەکی کیمایی بەلام ئیستا بە هۆی دەرسی هەلبەجەو راگەیاندهکان و خەلک شارەزایهکی باشی پەیا کردوه ئەگەر ئەم زانیاره‌نەئە ئیستا ههیه ئەو سەرده‌مه هەبووایه هەلبەجە کەم تر زیان بەخش دەبوون و قوریانی یەکان کەم تر ئەبوون ئیستا ئاسایی خەلکان ئەتوانن تێبەگەن له خەتریاتی ئەو گاز یان مەترسیه‌کانی له بەر ئەوه ئاماده باشی یەک ههیه بۆ برنگاروونەوه لهو چەکە کۆمەڵ کۆژی یە له بەر ئەو من گەش بینم ئیستا که کاره‌ساتی هەلبەجە دووبارە نایتتەوه چونکه ئەو سەرده‌مه رای گشتی وای دەخوازت بی دەنگ بن له ئاستی تاوانه‌کانی رژیمة بەلام ئیستا رژیمة بەعس و رژیمة دکتاتوره‌کانی دنیا له ژێر فشاردان و بە وەردیانی تەماشیان دەکریت تەنانەت ئەو وولاتانی کەبال پشتیان بوون ئیستا پشتی ناگرن بۆیه گەش بینم و هیوادارم هەلبەجە دووبارە نەبێتتەوه

* ئایا یاده‌کانی هەلبەجە له ئاستی یاد کردنەوه یه ؟

- هەر چی بۆ هەلبەجە بکریت هیشتا کەمه مەگەر ئازادی سەره‌تاسەری بتوانی یاده‌که بەنرخ بکات بەلام ئەمسال باشتره له سالانی پێشوو گرنگی زیاتر هەبووه ئینشالله سالێ داهاوو له کوردستانی ئازاد و فیدال و دیموکراسی یادی ده‌کەینه‌وه هەموو زامەکان ساریژ ده‌کەینه‌وه

* دواوەتیاری بەریز چی یه ؟

- دوا وەتم یەک ریزی گەله بۆ ئاماده باشی بۆ رۆداوه چاوه‌روان کراوه‌که‌ی عیراق و ناوچه‌که‌و جیهان ئیتر سوپاس چاومان کهوتە ژنیك له کەس و کاری شه‌هیدانی هەلبەجە

* فرمیسه‌که‌کان یه‌کتر ئەدوینن بەریزت جی ده‌لیت بۆ ئەم رۆژه ؟

- بۆ هەلبەجە بەرده‌وام شیوه‌ن گریانمه (٢١) کەسم تیا چوه من هاوسەری جمال حلام که به خێزانه‌وه تیاچوون دا‌ئما خەفت (رۆم ده‌گریت فرمیسه‌ک چاوم دژنییت، پیمان ناخۆشه‌هەزناکه‌ین ئەم درنده‌یه بمینییت به هیچ شیوه‌یه‌ک

* حکومه‌تی هەریم تا چەند برینه‌کانی ئیوه‌ی ساریژ کردوه ؟

- حکومه‌تی هەریم باشه پیمان باشه ئەم یاده‌مان بۆ ده‌کاته‌وه

* دوا وەتی بەریرتان چی یه ؟

- دوا وەتم ئەوه‌یه که هەلبەجە زیاتر ئاوه‌دان بکریتتەوه منیش تا ئیستا بستێ زه‌وی نی یه هیچ لایه‌کمان لی ناکه‌نوه ئەمه دوا وەته‌مه

هەر وه‌ها چاومان کهوت به ماڤ پەرور بەریز کاک عزیز

* ئەم رۆژدا بەریرتان چی ده‌لین وەک ماڤ پەرورینک ؟

- حتما یادی مەرگه‌ساتی هەلبەجە زامینی قۆله هەرگیز له یاد ناچیت له ناو دلێ هەر کوردیکی خاوه‌ن هەلو‌یستدا ده‌بییت هەموو سالیك زیاد له ئیستا به پرۆژه‌وه‌بین بۆ هەم شه‌هیدان هەم ئەو که‌سانه‌ی که‌ماوه‌ن به‌تایبەت بۆ کەس و کاری شه‌هیدان بۆ خاکه‌کیان بۆ وەرسه‌کیان به هەموو نوعیك هەول بەدین ئەو بۆشه‌یه‌یان بۆ پرېکه‌ینه‌وه هەرچونیک بی که چەندیش هەول بەدین پر نایتتەوه بەراستی هەلبەجە بەلگه‌نامه‌یه‌کی زه‌قه حاشا هەلنگره بۆ جه‌سباندنی تاوانی رژیمة له ئەنجومه‌نی ئاسایشی نه‌ته‌وه یه‌کگرتوه‌کانی جیهان سابته که ئەو رفتارە نا مرویی ئەنجام داوه

* بەریز جه‌نابت وەک ماڤ پەرورینک تاوانی ئەم شیوه‌یه عقوبه‌که‌ی چی یه ؟

- به پێی یاسا سازای لهسیداره دان ئەمه ئەو پهریهتی، بهراستی ئەمه پێوهسته له دادگای نیو دهولتهتی حکوم بدری له بهر ئەوهی ئەمه تاوانیکی جینوسایته ههول دانه به ئیباده کردنی میللتیک که خاوهنی کهلتور و میژوو و روشنبیری و زهمان و ههموو شتیکی خۆیهتی دهییت حکومی عادیلانه بکریت بۆ ئەوهی ههموو وولاتانی دیکتاتورهکان عیبرتی لی وهربگرن دهییت ههموو ستافی ئەنجامدهرو ئاگا لیبوان شومل بکات

چاوهمان کهوت به بهریز بهناز خان بهریوه بهری پهیمانگای ئەبل

* کیمیا بارانی ههلبجه خۆی دهکاته میوانی چاوهکامان ههموو جاریک بهتایبهتی لهم رۆژهدا بهریزت بۆ ئەم رۆژه چی دهلییت ؟
- به تنکید ههموو سالییک له ۱۶ / ۳ خهفتیکی زۆر زۆر له دلی ههموو کهسیکی کورد دووباره دهیستهوه ههموو کهسییک کهزی نا ئەکرد ئەم رۆداوه دل تهزینه بیهییت یان گوئی لی بی کهسانی وهک ئیمه که له ناو رۆداوهکه نهبوین ههست به تازارهکانیان ناکهین که وهک ئەوانهی تیدا دهژین ئینجا فرمییک بۆ رۆداوهکانی دهریژین که بهیستن تهحمولی تازهرهکانی ناکهین ئەبی ئەوانی که له ناو ئەو کارهساته ژ یاوهن چون تهحمولی بکهن که ئیمه زۆر زۆر له دووروهین فرمییک بۆ ههلهدهریژین
* نایا یادهکانی ههلبجه له ناستی یاد کردنهون ؟

- من دهلییم کاری باش کراوه بهلام خۆزکه ریپیبوانیکی بی وینهی بۆ دهکرا ههر له سلیمانی یهوه تا ههلبجه بۆ بهرز گرتنی نرخه شههیدانی ئەم تاوانه گهروهیه ههروهها هیچ گهلهیم نی یه له راگهیاندهکان بهلام گهلهیم له جهماوهره ئەبوو خهلکی کوردستان عهفوی ههستن بهم ری پیبوانه
* دوا وهتی بهریزتازان چی یه ؟

- ئیمه تنهها به یهک ریزی خۆمان دهتوانین ههموو شتییک بپاریژین ئیتر سوپاس
ئهوهها یادی ههلبجه له قولایی دلماندا خۆی دهمان چولینی بهرو یادهکانی وهک وهفایهک بۆ شههیدانی ههلبجه دهییت ههول بدهین بۆ سههر خستنی ووشهی کوردستان و له ناودانی رژیمی بهعسی که دهیسته سههر بهریزی بۆ شههیدانی ههلبجه بهرزو پایهداریی سهروهری گهلهکهمان

رۆژ نامه نووس

سایر محمود داماو

کوردستان - سلیمانی

۲۰۰۳/۳/۱۶